

«Ξένον δεν πρέπει να τον καταπιέζετε ούτε να τον εκμεταλλεύεστε, γιατί κι εσείς ήσασταν κάποτε ξένοι στην Αίγυπτο» (Έξοδος 22, 20)

Ο Λόγος της Ζωής αυτού του μήνα προέρχεται από το βιβλίο της Εξόδου, το οποίο περιγράφει τις ολοένα και πιο απελπιστικές συνθήκες των Ισραηλιτών στην Αίγυπτο. Καταπιεσμένοι και υποδουλωμένοι, φωνάζουν προς τον ουρανό ζητώντας βοήθεια. Αυτή η κραυγή αγγίζει την καρδιά του Θεού, ο οποίος αποφασίζει να παρέμβει επιλέγοντας τον Μωυσή ως απεσταλμένο Του. Μετά την απελευθέρωση, ακολουθεί η τελετή που σφραγίζει τη Διαθήκη μεταξύ του Θεού και του Ισραήλ. Το κείμενο που αντικατοπτρίζει αυτή τη σχέση είναι ο «Κώδικας της Διαθήκης», αποδεκτός από ολόκληρο το λαό και του οποίου το πιο γνωστό μέρος είναι οι Δέκα Εντολές. Σε αυτές προστίθενται και άλλες διατάξεις και νόμοι διαφόρων ειδών, όλοι συνδεδεμένοι με το εξαιρετικό γεγονός της απελευθέρωσης. Η φράση αυτού του μήνα προέρχεται από αυτή την κληρονομιά κανόνων ζωής και συμπεριφοράς.

«Ξένον δεν πρέπει να τον καταπιέζετε ούτε να τον εκμεταλλεύεστε, γιατί κι εσείς ήσασταν κάποτε ξένοι στην Αίγυπτο».

Ο ξένος ανήκει στις κατηγορίες που ο Θεός ευνοεί και προστατεύει, καθώς είναι από τους πιο ευάλωτους, μαζί με τους φτωχούς, τα ορφανά και τις χήρες. Το κίνητρο αυτής της εντολής παραπέμπει καταρχήν στην ανάμνηση των βιωμάτων στη διάρκεια της σκλαβιάς στην Αίγυπτο. Η ισχυρή παρέμβαση του Θεού στην Έξοδο επαναλαμβάνεται συνεχώς στην Παλαιά Διαθήκη. Αφορά ένα γεγονός που ο λαός πρέπει πάντα να έχει κατά νου ως κάτι που συνεχίζει να επαναλαμβάνεται, με διαφορετικούς τρόπους, σε κάθε γενιά. Η φράση του Ωριγένη, στο σχόλιό του για το βιβλίο της Εξόδου, είναι σημαντική: «Όποιος καταπιέζει τον ξένο δείχνει ότι δεν έχει ακόμη αφήσει την Αίγυπτο».

Αυτή η εντολή απευθύνεται επίσης στην ενσυναίσθηση: το να βάζουμε τον εαυτό μας στη θέση των άλλων μας βοηθά να τους κατανοήσουμε και να αντιληφθούμε τις ανάγκες τους. Όσοι βίωσαν μια δύσκολη εμπειρία θα έπρεπε πιο εύκολα να ταυτίζονται με τον πόνο των άλλων. Όμως, στην Παλαιά Διαθήκη, δεν πρόκειται απλώς για μια ανθρώπινη εμπειρία. Ο πρώτος που δίνει το παράδειγμα του τι σημαίνει να βάζεις τον εαυτό σου στη θέση των άλλων, είναι ο ίδιος ο Θεός.

«Ξένον δεν πρέπει να τον καταπιέζετε ούτε να τον εκμεταλλεύεστε, γιατί κι εσείς ήσασταν κάποτε ξένοι στην Αίγυπτο»

Πώς μπορούμε να εφαρμόσουμε στην πράξη αυτό το Λόγο της Ζωής; Θα ήταν χρήσιμο να θέσουμε στον εαυτό μας μερικές ερωτήσεις: Έχω βιώσει ποτέ την εμπειρία του να είμαι ξένος; Έχω αισθανθεί ποτέ ότι με απέρριψαν, ότι δεν με δέχτηκαν καλά, ότι δεν με κατάλαβαν, ότι ήμουν εκτός τόπου; Τι έμαθα από αυτές τις εμπειρίες; Ποιος είναι ο ξένος για μένα; Ποιος είναι ο ξένος για τον Θεό; Πώς μπορώ να τον υποδεχτώ χωρίς επιφυλάξεις, όπως κάνει ο Κύριος με μας; Τι μπορώ να κάνω συγκεκριμένα;

Η Chiara Lubich γράφει: «Με τον Θεό που δεν κάνει καμία διάκριση μεταξύ των ανθρώπων, πώς να μην πάρουμε στα σοβαρά την παγκόσμια αδελφότητα; Είμαστε τέκνα του ίδιου Πατέρα και μπορούμε να ανακαλύψουμε, επίσης, ότι είμαστε αδελφοί και αδελφές κάθε άνδρα και γυναίκας που συναντάμε. Επομένως, εφόσον είμαστε όλοι αδελφοί και αδελφές, πρέπει να αγαπάμε όλους, ξεκινώντας από εκείνους που βρίσκονται δίπλα μας και συνεχίζοντας... Η αγάπη μας τότε δεν θα είναι πλατωνική, αφηρημένη, αλλά συγκεκριμένη, γεμάτη υπηρεσία, ικανή να βγει για να συναντήσει τον άλλον, να ξεκινήσει διάλογο, να ταυτιστεί με τις δύσκολες καταστάσεις του, να αναλάβει τα βάρη και τις ανησυχίες του, σε τέτοιο σημείο που να τον κάνει να νιώθει κατανοητός και αποδεκτός στη διαφορετικότητά του και ελεύθερος να εκφράσει όλο τον πλούτο που έχει μέσα του».

Αυτή είναι η εμπειρία της Μαριάμ, μιας νεαρής Πακιστανής: «Σε ένα μπαρ, είδα τον ιδιοκτήτη να αρνείται να σερβίρει τσάι σε μια ηλικιωμένη κυρία. Είχα μόνο λίγες ρουπίες (το τοπικό νόμισμα) στην τσέπη μου, αλλά ένιωθα ότι έπρεπε να τη βοηθήσω, οπότε πλησίασα τον ιδιοκτήτη και του πρότεινα να πληρώσω εγώ η ίδια. Στην αρχή, με κοίταξε διστακτικά. Στη συνέχεια, μετά από μια παύση, χαμογέλασε και μου είπε: «Όχι, αυτό δεν είναι δίκαιο. Αν εσύ, ως πελάτισσα, είσαι έτοιμη να χρησιμοποιήσεις τα λίγα που έχεις για να φροντίσεις τον εαυτό σου, πόσο γενναιόδωρος θα έπρεπε να είμαι εγώ, ο ιδιοκτήτης; Είναι πιο εύκολο για μένα να της προσφέρω ένα φλιτζάνι τσάι δωρεάν παρά να σε χρεώσω.» Ήταν μια έντονη εμπειρία. Προσπαθώντας να εκφράσω την αγάπη μου πρώτα προς την κυρία και μετά προς τον ιδιοκτήτη, είδα πώς μια απλή χειρονομία καλοσύνης μπορούσε να ανοίξει την καρδιά ενός άλλου ανθρώπου.»

Επιμέλεια: Οικουμενική διεθνής ομάδα
του Λόγου της Ζωής